

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:

05/1811 /41728/06-010

Saksbehandler:

Arnt P Pedersen

Telefon:

77 79 02 75

Dato:

04.09.2006

KOMM. OG REG. DEP	
06 SEPT 2006	
06/1592-102	
Ark.	02.1
Avd.	KO/KO/MS

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSLAG OM ENDRING AV VALGLOVEN

Viser til høringsnotat av 20.06.2006.

Saken ble behandlet av valgstyret i møte 4.09.2006 hvor det ble fattet følgende vedtak:

"Valgstyret slutter seg til uttalelsene angående endringene i valgloven, med følgende innstilling til

vedtak:

- 1. Skjæringsdatoen 31. mai for innføring i manntallet opprettholdes som i dag.*
- 2. Bruk av datateknologi, eksempelvis optisk telling (skanning) av stemmesedler tillates som opptellingsmåte - både ved foreløpig og endelig opptelling."*

Som vedlegg følger saksframlegget til valgstyret.

Med vennlig hilsen

Gøril Bertheussen

Gøril Bertheussen

Rådmand

Arnt P. Pedersen
Arnt P. Pedersen
Valgstyresekretær

Rådmannen

VEDLEGG ①

06/1592-62

SAKSFRAMLEGG

Deres ref.:

Vår ref.:

05/1811 /39034/06-010

Saksbehandler:

Arnt P Pedersen

Telefon:

77 79 02 75

Dato:

23.08.2006

Saken skal behandles i følgende utvalg:

VALGSTYRE

HØRING - ENDRING AV VALGLOVEN

::: Sett inn innstillingen under denne linja IKKE SLETT LINJA ↓

Innstilling til vedtak:

Valgstyret slutter seg til uttalelsene angående endringene i valgloven, med følgende innstilling til

vedtak:

1. Skjæringsdatoen 31. mai for innføring i manntallet opptettholdes som i dag.
2. Bruk av datateknologi, eksempelvis optisk telling (skanning) av stemmesedler tillates som optellingsmåte - både ved foreløpig og endelig optelling.

::: Sett inn innstillingen over denne linja IKKE SLETT LINJA ↑

... Sett inn saksutredningen under denne linja IKKE SLETT LINJA ↓

Saksutredning:

Fra kommunal- og regionaldepartementet er det mottatt et høringsnotat med forslag til diverse endringer i valgloven. Forslagene er kommentert ut fra erfaringer med tidligere valggjennomføringer og i forhold til en forsvarlig og korrekt valggjennomføring.

Forhåndsstemmegivningen

For å redusere antallet forkastete forhåndsstemmegivninger pga. for sent innkommet til valgstyret foreslås det følgende lovendring:

a) Forhåndsstemmeperioden skal avsluttes:

innenriks: *Siste torsdag før valgdagen*

utenriks: *Fredag en uke før valgdagen*

b) Frist for å søke om å få avgi stemme ved ambulerende stemmemottaking må ikke settes senere enn siste torsdag før valgdagen

c) Forhåndsstemmegivningene må være kommet inn til valgstyret innen kl. 20 første tirsdag etter valgdagen

Kommentarer

Ved siste valg ble det mottatt 27 forhåndsstemmer etter fristen - kl. 20.00 på valgdagen.

Stemmene fordelte seg slik:

- 5 utenriks
- 22 innenriks

Spørsmålet er hvilken betydning vil det få for valgdeltakelsen om forhåndsstemmeperioden avsluttes tidligere - jo bedre tilgjengelighet, jo større valgdeltakelse. Hvor mange vil ikke få avgitt stemme når forhåndsstemmegivningen avsluttes en dag tidligere, mot det antall stemmer som ikke vil komme fram til valgstyret innen fristen. Erfaringen er at mange velger å avgi forhåndsstemme de siste dagene og ved siste valg ble det avgitt 760 stemmer på fredag før valgdagen. Med god informasjon til velgerne, som bl.a ved utsendelse av valgkortet burde det være mulig å få de som ønsker å avgi forhåndsstemme å møte opp på stemmestedet tidligere.

Forslaget til frist for å søke om ambulerende stemmemottak er den samme som valgstyret har fastsatt ved tidligere valg.

At fristen for å motta forhåndsstemmegivninger som kommer pr. post utvides med en dag, til tirsdag kl. 20 etter valgdagen, betyr bare at fristen for fremleggelse av det endelige valgoppgjøret må utsettes tilsvarende.

Skjæringsdato for manntallsføring

For å redusere antallet forkastede stemmegivninger fordi velgeren ikke sto i manntallet i den kommunen hvor stemmen ble avgitt på valgdagen foreslås følgende lovendring:

a) Kommunen v/valgstyret sørger for at det blir sendt ut valgkort til alle stemmeberettigede som er manntallsført i kommunen, og som har bostedsadresse innenriks (unntatt Svalbard og Jan Mayen).

Departementet ønsker høringsinstansenes syn når det gjelder:

Skjæringsdatoen for manntallet:

Problemstilling: Kan skjæringsdatoen forskyves fra 31. mai til 30. juni i valgåret uten at dette vil gjøre det vanskelig å sende ut valgkort?

Kommentarer

Ved siste valg ble 100 stemmegivninger forkastet fordi velgeren ikke var manntallsført.

Tromsø kommune har de siste valgene sendt ut valgkort til alle stemmeberettigede i kommunen.

Endring av skjæringsdato vil bety forskyvning av fristen for godkjenning av listeforslagene, som i dag er senest 1. juni. Behandlingen av listeforslagene krever kontroll av kandidatens valgbarhet, som for eksempel navn, bostedskommune, adresse, fødselsdato mv., i tillegg til at kandidatene skal gis underretning om oppføringen på listeforslaget. Denne kontrollen kan vanskelig utføres uten et ajourført manntall.

Skjæringsdatoen som den er i dag er allerede satt for sent og når en i tillegg vet at det tar en tid fra skjæringsdato til manntallet er ajourført hos folkeregistrene, blir tiden fram til forhåndsstemmegivningen starter 10. august knapp for å få produsert stemmesedlene.

Manntallene som skal legges ut til ettersyn i stemmekretsene har tidligere år vært klar fra dataleverandøren ca. en måned etter skjæringsdatoen. Den foreslåtte endringen betyr at manntallet bare blir liggende ute ca. 10 dager før forhåndsstemmegivningen starter innenriks.

Valgkort skal produseres med opplysningene fra manntallet på skjæringsdatoen. Det betyr kort tiden til produksjon og utsendelse av valgkortene fram til forhåndsstemmegivningen starter 10. august. Valgkortet skal være en personlig informasjon til velgeren om stemmestед, manntallsføring mv. Det betinger at valgkortet har riktig adresse slik at informasjonen kommer fram til velgeren. Velgere som flytter og ikke melder flytting til folkeregisteret innen skjæringsdato vil ikke få denne informasjon hvis valgkortet sendes ut til fraflyttingsadressen.

Opptelling

Opptellingen skjer på forskjellige måter fra kommune til kommune og det stilles spørsmål om sikkerheten er tilstrekkelig ivaretatt for et korrekt opptellingsresultat. Som opptellingsmåtene benyttes manuell telling, veiing og optisk telling (skanning).

Forslag til lovendring:

- a) Foreløpig opptelling skal foretas ved manuell telling av stemmesedlene. Foreløpig opptelling av stemmesedlene kan likevel foregå ved et edb-teknisk system dersom det benyttes et annet system enn ved den endelige opptellingen.
- b) Kontrolltelling av stemmesedlene pga. avvik mellom foreløpig og endelig opptelling skal foregå manuelt.
- c) Foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på forhånd kan starte søndag før valgdagen.

Kommentarer

Erfaringsmessig er det i forbindelse med sorteringen på parti at det hyppigst forekommer feil når opptellingen skjer manuelt eller ved veiing. Ved optisk telling (skanning) hvor partiidentiteten står som strekkode er denne feilkilden eliminert.

Måten kontrolltellingen skjer på ved avvik mellom den foreløpige opptelling og endelig opptelling må være uvesentlig, bare avvikene avdekkes og lar seg forklare.

Å kunne starte opptellingen av forhåndsstemmene tidligere ser en på som positivt og vil medvirke til mindre stress i en fra før hektisk valginnspurt.

Legitimasjon

Forslag til lovendring:

Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg. Dersom velgeren ikke har legitimasjon, kan identiteten bekreftes av en annen person over 18 år som legitimerer seg.

Kommentarer

Ingen forskjell fra slik det praktiseres i dag.

... Sett inn saksutredningen over denne linja IKKE SLETT LINJA ↑

Gøril Bertheussen
rådmann